

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za pol leta 50 lir, za četrt leta 25 lir, mesečno 9 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 33-03. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hramilnici v Ljubljani št. 11.963.

Izhaja vsak torek in petek

Liubliana, petek 22. septembra 1944

Preis - Cena L 0'80

Trgovce z racioniranim blagom obveščamo,

da je Združenje trgovcev na željo »Prevoda« založilo enotne tiskovine za mesečne prijave zaloge živil. Tiskovine se dobe pri Združenju trgovcev v Ljubljani.

»Trgovski koledar« za l. 1945.

V običajni obliki je izšel »Trgovski koledar« za l. 1945., ki je s tem dosegel že 31. letnik. Tudi novi Trgovski koledar je uredil Fr. Zelenik, ki se je že davno izkazal kot spreten urednik koledarja. Zaradi vojnih razmer je sicer obseg »Trgovskega koledarja« nekoliko zmanjšal, vendar pa nudi bralcem dovolj zanimivega gradiva. Tako prinaša Poštne določbe, Nasvete davkoplačevalcu, Reke, Pregled valut in članek: Kaj je pogodba in kako nastane. Inerantni del koledarja je bogat, kar je vzpodbuden dokaz o stanovski zavestnosti slovenskih trgovcev. Vse priznanje zasluži tudi Trg. društvo »Merkur«, da kljub raznim težokam redno izdaja »Trgovski koledar« in s tem skrbi, da ta lepa tradicionalna publikacija slovenskega trgovstva ne ugasne.

Naj ne bo slovenskega trgovca in gospodarskega človeka, ki bi bil brez »Trgovskega koledarja«.

Vpisovanje v Trg. strokovno nadaljevalno šolo

Združenje trgovcev v Ljubljani naznanja, da bo vpisovanje v Trgovsko strokovno nadaljevalno šolo za vse razrede od 26. do 29. septembra v pisarni Združenja (Trgovski dom), vsakokrat od 9. do 11. ure. Poznejšega vpisovanja ne bo. Novinci morajo biti stari 14 let in morajo predložiti pri vpisu zadnje šolsko izpričevalo, učno pogodbo in zdravniško potrdilo. Za sprejem v šolo mora imeti vsak novinec najmanj tri razrede srednje ali meščanske šole, oziroma osem razredov osnovne šole. Učenci z dovršeno nižjo srednjo ali meščansko šolo z izpitom imajo prednost. Učenci z manjšo predizobrazbo bodo sprejeti le v primeru zadostnega prostora v šoli. Vsak učenec plača pri vpisu 500 lir šolnine, novinci pa poleg te še 100 lir vpisnine. Učenci III. razredov pa plačajo poleg šolnine še 100 lir oprostnine.

Bivši učenci se vpišejo s predložitvijo lanskega šolskega izpričevala. Popravni in razredni izpiti bodo v ponedeljek 25. septembra ob 14. uri. Pismeni zaključni izpiti bodo v torek 26. septembra ob 14. uri, ustni pa v istem času v sredo 27. septembra. Redni pouk se prične 3. oktobra 1944 ob 14. uri. Podrobnosti bodo razvidne na šolski deski pred vhodom v šolo.

Železnica kot kmetovalec

V Wartheland je kmetijstvo drž. železnice prav posebnega pomena. Železnica je tu uredila 42 obratnih kuhinj za svoje nameščence, ki so ločeni od svojih družin. Na mesec jim daje približno 600.000 obedov in tudi potrebna živila. Železnica ima tu lastna kmetijska gospodarstva in vrtnarije. Železniški mali vrtnarji obdelujejo tu 16.000 jutrov zemlje. Za oskrbo rodin železničarjev so zasadili v zadnjih letih 60.000 sadnih dreves, 50.000 jagodastih grmov in 70.000 jagodastih rastlin. Železnica ima tu 243 konj, 12.065 glav goveje živine, 12.014 svinj, 2258 koz, 17.363 jazecev, 21.928 grl perutnine in 2062 panjev čebel. Vseh železniških malih vrtnarjev je okoli 5000.

Pravni položaj inozemskega delavca v Nemčiji

Iz članka Franza Mendeja o pravnem položaju inozemskega delavca v Nemčiji, posnemamo po »Deutsche Adria Zeitung« naslednje:

Nemška namestitev delavcev se ravna po naslednjih načelih:

1. Breme se ne razdeljujejo po plutokratičnih smernicah, temveč pravično ter zadenejo bogataša ko reveža.

2. Od inozemca se nikdar ne pričakuje več ko od domačina.

3. Inozemec dobi pri enakem delu isto oskrbo ko Nемеc.

4. V kolikor je inozemec zaradi ločitve od svoje domovine in rodbine na slabšem ko nemški delavec, se ustvarijo zanj v mejah vojnih možnosti posebne ugodnosti.

5. Posamezni ukrepi nikdar ne izvirajo iz obratne ali upravne samovoljnosti, temveč se s pomočjo Nemške delovne fronte in z njeno razvito organizacijo inozemskih zaupnih uradov ter s pomočjo pritožb na državno delovno upravo morejo vedno objektivno pregledati izdani ukrepi in ev. napake popraviti.

Praktično izvajanje teh načel pri delavskih namestitvah v Nemčiji naj pokažejo naslednja dejstva.

I.

Inozemski delavci se večinoma namestijo s prostovoljnim najemanjem po nemških nabornih uradih ali lastnih uradih v domovini delavstva. Delovne pogodbe inozemskih delavcev, če gre za državljane suverenih ali prijateljskih držav, se glase večinoma na eno leto in se sklenejo naprej z določenim podjetjem. Drugi inozemci pa se navadno namestijo tako, da se brez pogodbe pošljejo v Nemčijo in šele v Nemčiji primerno njih usposobljenosti razdelo na posamezne obrate. V teh primerih se sklenejo pogodbe na nedoločeno dobo.

II.

Dokončanje delovnih pogodb se ravna po nemških zakonitih določbah. Delovne pogodbe na nedoločeno dobo se morejo z odpovedjo dokončati samo s pritrilom delovnega urada. Pogodbe z določenim rokom pa se dokončajo same od sebe s potekom dobe, da nista potrebna niti odpoved niti pritril urada.

III.

Za časa trajanja delovnega razmerja velja za inozemca prav tako ko za nemškega delavca zelo dalekosežna pravica obratovodje za dajanje navodil. Za nje velja isti delovni čas, če se giblje zahtevano naddelo v zakonitem okviru ali če je odobreno od delovnega urada, seveda pa tudi proti istim plačilom za nadure, nedeljsko delo itd.

Inozemci so navezani, da v njih ozirih opravijo tudi drugo delo, kakor pa je bilo s pogodbo določeno, ter da se v primeru zaradi vojne potrebe preložitve podjetja tudi premeste ter dobe v teh primerih iste ugodnosti ko nemški delavci.

IV.

Glede mezde velja načelo izenačenja inozemca z nemškim delavcem iste vrste, kar je deloma določeno že v državnih pogodbah. Posebne določbe pa veljajo za delavce iz Poljske in vzhoda. Inozemec naj bo plačan pri enaki storitvi tako ko nemški delavec, a

tudi ne slabše. Zlasti velja to tudi za akordno delo.

Inozemec je pri učinkih zračne vojne enako zaščiten ko nemški delavec. Dobi torej enako plačane ev. izpadke mezde in z majhnimi izjemami enako odškodnino za osebne ali stvarne poškodbe. Zato pa tudi inozemec v enaki meri sodeluje pri zračni zaščiti. Posebno razveseljivo je, da se je veliko število inozemcev ravno pri zračnih napadih odlično izkazalo.

V.

Dopustne in vožnje v domovino so za inozemca naravnost vzorno urejene. Da bi se pri pogostni spremembi delovnega kraja omogočila pravična ureditev dopustov, se je ta za inozemce izločila iz tarifne naredbe z dne 20. marca 1942, ki je predpisovala za nemškega delavca čakalno dobo in pravico do dopusta, ter se je zagotovilo inozemskemu delavcu za vsak mesec dela v podjetju ena dvanajstina letnega dopusta. Sicer pa ima inozemski delavec enak dopust ko nemški delavec enake vrste. Poleg tega more inozemski poročen delavec dvakrat, neporočeni pa enkrat na leto obiskati svojo domovino. Stroške za vožnjo tja in nazaj nosi od oz. do državne meje obratovodja.

Vožnje v domovino so se omogočile kljub vojnim težokam ves čas vojne. Šele ko se je odločitev na zapadu bolj jasno prikazovala, so se morale te vožnje do nadaljnega opustiti. Pogodbene pravice delavcev pa so ostale nedotaknjene, da morejo odložene vožnje po preklicu zapore nadomestiti, če si raje ne pustje izplačati za to pravico določeno visoko odškodnino.

Še nadalje ostane pravica inozemca do posebnega dopusta v primeri smrti ali življenjsko nevarne bolezni zakonskega druga, staršev ali otrok.

VI.

Glede socialnega zavarovanja niso inozemci ne le enakopravni z nemškim delavcem, temveč je s posebnimi meddržavnimi dogovori z večino dežel poskrbljeno, da tudi ne ugasnejo pravice do onih zavarovalnih panog ko n. pr. pri rentnemu zavarovanju, ki se more naravno pričakovati le pri daljšem bivanju v Nemčiji, temveč da se v Nemčiji plačani prispevki proti primernemu plačilu nemške države priznajo od domačih zavarovalnih zavodov inozemca.

VII.

Postopek nakazovanja mezd je velikopotezno izdelan. Poskrbljeno je, da morejo v najkrajšem času po vplačilu v Nemčiji pripadniki v domovini že razpolagati s protivrednostjo. Proti neljubemu razvoju, da so v večini dežel cene in s tem vzdrževalni stroški znatno narasli, da pri nespremenjenih mezdah v Nemčiji in istih obračunskih tečajih ter zato tudi pri enakih prihrankih in nakazilih inozemskega delavca izgube nakazila na kupni moči, so žal tudi nemške oblasti brez moči.

VIII.

V zadnjem času je izenačenje inozemskega delavca z nemškim dobilo še drug prepričujoč izraz. Številni nemški delavci v oboroževalni industriji so bili odlikovani z vojnim zaslužnim križcem. Podelitev teh odlikovanj inozemcem seveda ni bila mogoča. Führer pa je sedaj ustanovil bronasto zaslužno medaljo k redu Nemškega orla, ki naj se v prvi vrsti podeljuje zaslužnim inozemskim delavcem. S tem odlikovanjem se ne izreka samo inozemskemu delavcu za več izvršeno delo zahvala, temveč tudi spoštovanje Nemčije do dela sploh.

Dajatve in podpore socialnega zavarovanja

V svojem letnem poročilu navaja Zavod za socialno zavarovanje:

Bolniško-zavarovalni prispevki so lani dosegli 14.479.521 lir, prejšnje leto pa 12.598.731 lir. Višji predpis ima svoj edini vzrok v stopnjevanju zavarovane mezde.

Od skupnega predpisa pride na Zavod za socialno zavarovanje kot krajevni organ 10.926.865 lir, na bolniško blagajno TBPD 3.484.857 lir, na bolniško blagajno »Merkur« 67.799 lir. Bolniško-zavarovalni prispevki so bili pri vseh treh krajevnih organih odmerjeni po 7%oni prispevni tarifi. Lani je

bilo kot neizterljivih odpisanih skupaj 70.452 lir.

Aktivne obresti so dosegle pri bolniško-zavarovalni panogi lani 90.511 lir in je od tega predpisal SZS 71.865 lir, TBPD 18.488 lir, Merkur pa 157 lir. Med dohodki so tudi prispevki, ki so jih vplačali člani za zdravljenje in nego zob v skupnem znesku 314.838 lir. Iz tega naslova je bilo vplačanih pri SZS 211.066 lir, pri TBPD 101.956 lir, pri Merkurju pa 1.815 lir. Za te zneske se stroški zobnih ambulatorijev znižajo.

V primerjavi z zadnjim predvojnim letom so bile lani in leta 1942. dajatve naslednje:

Povprečno število zavarovancev	1939		1942		1943	
	lir	%	lir	%	lir	%
Hranarina	62.98	30.25	160.51	32.85	191.60	32.52
Zdravila	22.29	10.71	51.91	10.62	77.54	13.16
Zdravniški stroški	23.02	11.06	58.56	11.98	69.27	11.76
Oskrbnine v bolnišnicah	25.54	12.28	62.59	12.81	84.54	14.35
Zdravilišča in kopališča	12.31	5.92	20.02	4.10	28.45	4.83
Zdravljenje zob	3.52	1.69	21.53	4.41	25.45	4.32
Ambulat. stroški	5.48	2.63	17.04	3.49	26.44	4.49
Upravni stroški	26.51	12.73	105.74	21.64	116.98	19.86

V tem pregledu prihaja najbolj očitno do izraza stalno stopnjevanje vseh izdatkov, ki so v zvezi z zdravljenjem zavarovancev in njih svojcev, prav tako pa tudi naraščanje denarnih podpor, zlasti hranarine, ki predstavlja pretežni del denarnih dajatev. Res je, da je povprečno število zavarovancev v letu 1943. nižje od onega v letu 1942., toda hranarina se zvišuje tudi sporedno z naraščanjem povprečne zavarovane mezde.

V letu 1943. je bilo iz bolniškega zavarovanja izplačanih denarnih podpor: hranarina, porodniške podpore in pogrebne 5 milijonov 339.264 ali 35.44% od skupnih dohodkov.

Podpore, ozir. dajatve v naravi kot so: zdravniški stroški, stroški za zdravila, oskrbnine v bolnišnicah, stroški za kopališko zdravljenje in lečenje zob so znašale v letu 1943. 7.289.830 lir ali 48.40%. Podpore v denarju in vrednost dajatev so dosegle lani 12.629.095 lir ali 83.85% od skupnih dohodkov. Od denarnih podpor in dajatev so bili deležni družinski člani-svojeci 1.588.757.95 lir.

Primerjava izdatkov je važna za presojo gospodarskega položaja. Tako n. pr. se iz nje vidi, da so se izdatki za zdravila in za oskrbo v bolnišnicah od l. 1942. zvišali za okrog 50%. Izdatki za zdravila in zdravilne pripomočke so lani znašali pri SZS 1.363.888 lir ali 11.99%, pri TBPD 605.292 lir ali 16.79%, pri Merkurju pa 12.384 lir ali 17.75%, skupaj 1.981.565 lir ali 13.16%, od čegar je prišlo povprečno na člana 77.54 lire. Cene zdravil po normah so se zvišale lani trikrat, skupno pa povprečno za 55%.

Stroški zdravljenja v bolnišnicah in klinikah so znašali pri SZS 1.649.061 lir ali 14.50%, pri TBPD 502.304 lir ali 13.93%, pri Merkurju 9128 lir ali 13.08%, skupaj 2.160.494 lir ali 14.35%, na člana pa 84.54 lire. Število oskrbovancev (članov in svojcev) je bilo pri vseh treh krajevnih organih 8520, oskrbnih dni pa 96.899.

Skupni stroški zdravljenja v zdraviliščih in kopališčih so znašali 727.056 lir ali 4.83%, povprečno na člana 28.45 lir, od njih pa je prišlo na SZS 590.989 lir ali 5.13%, na TBPD pa 136.067 lir ali 3.77%.

Zdravniški stroški so bili pri vseh treh krajevnih organih 1 milijon 770.464 lir ali 11.76%, od tega pa je prišlo na SZS 1.263.178 lir, na TBPD 494.346 lir, na Merkurju pa 12.939 lir.

Stroški za laično kontrolo bolnikov, ki se izvaja samo pri Zavodu za socialno zavarovanje, so dosegli lani 308.921 lir ali 2.05% od vseh izdatkov.

Madžarska izpopolnjuje svoje poštno omrežje

Madžarsko poštno omrežje še ni tako izpopolnjeno kakor bi bilo želeli. Od vseh madžarskih občin ima 61.2 odstotka občin poštni urad, da je vključeno v poštni promet samo 82.3 odstotka vsega podeželskega prebivalstva. Samo 37.7 odstotka občin ima telefonsko postajo. Madžarska vlada hoče sedaj doseči, da bi imela vsaka občina poštni urad in telefon. Po možnosti naj bi se madžarska pošta tudi motorizirala. Trenutno se izdeluje načrt, da bi se po vojni v vsaki občini, kjer je vsaj 250 telefonskih naročnikov uvedel avtomatičen telefonski promet. Po vojni bi se postavila tudi druga madžarska radijska postaja in prebivalstvu bi se omogočilo tudi gledanje na daljavo.

KAREL PRELOG - LJUBLJANA

MODA IN GALANTERIJA NA DEBELO IN DROBNO

Matej Orehek — 75 letnik

Ugledni ljubljanski meščan gospod Matej Orehek, trgovec in posestnik v Kolodvorski ulici št. 26, je včeraj in čil dosegel lepo starost — 75 let. Rodil se je 21. septembra leta 1869. v Moravčah pri Domžalah, leta 1897. pa je ustanovil svojo trgovino v Ljubljani.

S pridnostjo, v kateri se je že utrdil v svojem domačem kmečkem domu, je združil veliko podjetnost in kmalu si je pridobil dober sloves kot trgovec in gostilničar. Zaradi vestnosti, solidnosti in dobrohotnosti so ga v enaki meri cenili in čislali kupci, gostje in dobavitelji, posebno priljubljen pa je bil med deželani, ki so se pri njem zalagali s potrebnim blagom pred odhodom na tuje ali po vrnitvi. Vso dolgo dobo poštenega dela, med katerim so se izmenjavali napori in uspehi, skrbi in zadovoljstvo, je bil Matej Orehek vzor dobrega in solidnega trgovca, lepe njegove zglede in vzore pa je prevzel z vodstvom trgovine vred njegov sin.

Ob življenjskem prazniku ima g. Matej Orehek največje zadoščenje v dobro opravljenem delu, mnogim čestitkam pa se pridružuje tudi »Trgovski list«, ki ga šteje med svoje zveste naročnike.

Iz madžarskega letnega gospodarstva

»Internationaler Holzmarkt« poroča, da je bilo lesno gospodarsko leto 1943./44. na Madžarskem uspešno, ker je predvsem ugodno vreme v zimskih mesecih pospešilo lesno proizvodnjo, pri čemer pa potrošnja drv ni bila velika. Uradni program sečnje je določil 1 milijon kubičnih metrov lesa iglavcev in 300.000 kubičnih metrov lesa listovcev, bil pa je med zimo precej prekoračen. Proizvodnja lesa je bila najbolj živahna na Sedmograškem, kjer je bilo 500 žag v polnem obratu. Po večini so te žage modernizirane in tudi elektrificirane. Za preskrbo drv je letos še bolj poskrbljeno in je uvoz drv do konca leta oproščen carine. Lesna centrala v Budapešti je uredila svoj informacijski urad.

Na industrijo za predelovanje lesa so močno vplivali notranji politični dogodki. Najbolj se je to videlo na trgu pohištva. Od začetka leta je bilo velikansko povpraševanje po pohištvu vseh vrst, kar je povzročilo seveda izredno dviganje cen. Trgovina s pohištvom je bila prosta in široki sloji prebivalstva so kupovali pohištvo po nagibu in nakani spekulacije mence, da bo po vojni veliko povpraševanje po pohištvu in da se bodo tako zaloge prodajale z velikim dobičkom. V tej domnevi so se čezmerno zvišale cene ne samo prvovrstnega, temveč tudi navadnega pohištva in nepričakovano

konjunkturo so netile in podpirale tudi ugodne izvozne razmere.

S političnim preobratom konec marca pa se je ta konjunktura naglo spremenila in njen konec so pospešili tudi zračni napadi. V deželji je voselje do nakupovanja pustilo in spekulanti, ki so bili povzročitelji visoke konjunkturo, so bili izločeni. V primerjavi z januarjem in februarjem se je promet pohištvene industrije skrčil za 70%, še bolj pa je skrčen v primerjavi z letom 1943. Tovarne pohištva predelujejo zdaj samo še svoje stare zaloge surovin.

Kako dobro je zaslužila tudi gozdno-žagarska industrija, se vidi iz letnega poročila gospodarske in industrijske delniške družbe »Latorca« v Budapešti, ki je s svojim obratnim kapitalom 10 milijonov pengő postala največje podjetje te vrste na Madžarskem. Družba »Latorca« je pod kontrolo Madžarsko-italijanske banke, pri njej pa je udeležena tudi država. Lani je dosegla družba 725.000 pengő čistega dobička, v bilanci pa je povedano, da so njeni gozdovi vredni 8.31, industrijske naprave 14.52, zaloge lesa pa 18 milijonov pengő. Skupne kapitalne rezerve družbe presegajo 25 milijonov pengő.

Madžarska vlada je prepovedala krošnjarenje s tekstilnim blagom in z železnimi izdelki. Ta prepoved se je izdala zaradi vedno bolj ostrega racioniranja tega blaga.

Gostilničarski vestnik

Prvi šolski hotel

Mesto Heidelberg, ki je s svojim znamenitim vseučiliščem važno nemško kulturno središče, je dobilo učilišče, ki je matična ustanova za vzgojo naraščajočega vsega nemškega hotelirstva. V velikem, lepem Grajskem hotelu ni več gostov, v njem so samo kuharice, kuhinjske pomočnice, sobarice, natakarice in vse ostale ženske delovne moči velikega gostinškega obrata. Hotel je preurejen v veliko hotelirsko strokovno šolo za vse žensko osebje gostinške in

tujsko-prometne stroke. Učenke te zanimive velike strokovne šole ne delajo samo v kuhinjah, jedilnicah, točilnicah, sobah, pralnicah in shrambah, kakor običajno delajo žene v gostinskih obratih, temveč se vezbajo v vsem delu, ki spada v ustroj velikega, modernega hotelskega podjetja. Tako n. pr. same opremljajo tudi vse dvorane in sobe ter vodijo pisarne in vse oddelke velike tujsko-prometne ustanove. V šolskem hotelu je nekaj moških samo za težka dela, ki jih gojenke same ne morejo opraviti. Prvi ženski šolski hotel bo brez dvoma igral veliko vlogo v razvoju hotelirstva in tujškega prometa.

Gospodarske vesti

V Berlinu so se začela pogajanja med zastopniki nemškega ministristva za delo in hrvatskega ministristva za zdravstvo in korporacije zaradi ureditve socialnega zavarovanja za hrvatske delavce, ki delajo v Nemčiji.

Dopisnik nekake švedske lista poroča iz Rima, da v Rimu zelo primanjkuje živil in kuriva, a tudi glede razsvetljave so težkoče. Vse se bolj bližnje zime. Ljudje se tudi boje, da bo zaradi inflacije narasla brezposelnost.

Nemške visokošolke z južnih visokih šol so se prostovoljno prijavile za delo na železnici. Železniška direkcija v Stuttgartu je priredila za te dijakinje posebne tečaje, da se v najkrajšem času izučijo za železniško službo. Med prijavljenimi dijakinjami so slušateljice vseh fakultet.

Hrvatsko kmetijsko ministristvo je določilo nove najvišje cene za moko. 100 kg pšenične moke št. 0 sme veljati največ 1800 kun, 100 kg enotne krušne

moke pa največ 1000 kun. Ta velika razlika v ceni naj omogoči, da bo prebivalstvo oskrbljeno s krušno moko. V okviru letošnje vojne zaposlitve je bilo na Hrvaškem okoli 1000 visokošolk — od teh 300 iz Zagreba — zaposlenih deloma v kmetijstvu, deloma pa v industriji.

Madžarski finančni minister je odredil, da more državna kreditna akcija dati malim trgovcem višje kredite. Krediti proti bančnemu kritju se morejo zvišati od 6000 na 12.000 pengő, izjemoma dovoljena posojila pa se morejo zvišati od 8 na 15 tisoč pengő. Kakor sporoča dansko zunanje ministristvo, se ne smejo več izvažati iz Danske predmeti na Finsko.

Na Švedskem je število v kovinski industriji zaposlenih delavcev naraslo od 162.000 na 204.000. Po vojni pa bo približno 30.000 teh delavcev nepotrebnih, ugotavlja že sedaj švedska industrijska zveza.

Upanje angleške izvozne trgovine, da se bo kmalu mogoč zopet izvažati whisky, je označil angleški minister za prehrano kot pre zgodnje. Vlada mora gledati na to, da se izvažajo samo kvalitetni whisky, ki je ležal v skladišču najmanj osem let. Tako dolgo bodo morali tudi potrpeti izvozniki whiskyja in njih odjemalci.

97 odstotkov vsega blaga, ki so ga dobavile Združene države Sev. Amerike po zakonu o posoji in zakupu, je šlo v Vel. Britanijo, Sovjetsko unijo in čunkinško Kitajsko. Vse druge države so se morale zadovoljiti s 3 odstotki. Na vse južno ameriške države se je dobavilo po tem zakonu blaga samo za 172 milijonov dolarjev, od česar pa je dobila Brazilija več kot polovico.

OKVIRJE izdeluje specialist **KLEIN**
Wolfova 4

A. Janežič

Knjigoveznica, zaloga šolskih zvezkov in poslovnih knjig

Ljubljana, Florjanska ul. - Tel. 12-14

J. J. NAGLAS

TOVARNA POHIŠTVA

LJUBLJANA

ŠPECIALNA TRGOVINA
OTROŠKIH POTREBŠČIN

iciban

A. ENGELMAN
LJUBLJANA, Tavčarjeva 3

OPREME ZA NOVOROJENČKE * OTROŠKA KONFEKCIJA
PLAŠČKI * IGRAČE * ZIBELKE * POSTELJICE * VOZIČKI
DARILA ZA NOVOROJENČKE * PLETI * VOLNENA PREGRINJALA

F. Kollmann
trgovina s porcelanom in steklom
Ljubljana, Mestni trg 16

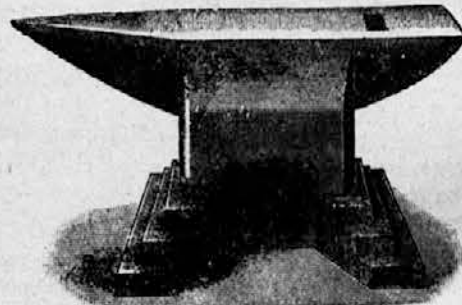
Priporoča se

Gostilna „Pod skalo“
Petelinc Anica
Ljubljana — Gosposka ulica

Za nakup razne železnine
in poljedelskih strojev
se vam priporoča trdka

Fr. Stupica

Ljubljana
Gospodarska cesta št. 1
(poleg „Figovca“)
Prodaja razstreliv

Franc Ksav. Souvan

Ustanovljeno l. 1835

Manufaktura, trgovina na debelo in na drobno

Ljubljana — Mestni trg št. 24

Zajc Joško
manufakturna trgovina

LJUBLJANA
Poleg tramostovja

JOS. L. ŠILIH SLOVENIA TRANSPORT LJUBLJANA
Zastopstva in korespondenti v vseh industrijskih in trgovskih centrih. — Redni vagonski in zbirni promet.